



Aan

SJPS

Deadline: 11-12-2025

Directie Publieke
Gezondheid

Ontworpen door

Datum Document

Kenmerk
4299138-1091466-PG

Bijlage(n)

nota

(ter beslissing)
levenseindemethode'

het bericht 'Coöperatie Laatste Wil komt met nieuwe

1. Aanleiding

Op 20 november hebben de leden Bikker (ChristenUnie), Krul (CDA) en Diederik van Dijk (SGP) schriftelijke vragen gesteld aan u en de minister van Justitie en Veiligheid over het bericht 'Coöperatie Laatste Wil komt met nieuwe levenseindemethode'.¹

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd om akkoord te gaan met bijgevoegde antwoorden op de schriftelijke vragen. Ambtelijk is afgesproken dat u de antwoorden mede namens de minister van Justitie en Veiligheid naar de Kamer stuurt. De deadline voor verzending is gesteld op donderdag 11 december 2025.

3. Kernpunten

De Kamervragen zijn gesteld naar aanleiding van een artikel in Trouw waarin Coöperatie Laatste Wil (CLW) een nieuwe zelfdodingsmethode introduceert, de zogenaamde zelfdodingskraag. CLW zoekt hierbij naar mogelijkheden om mensen wel informatie te verschaffen over deze methode, zonder dat sprake zou zijn van hulp bij zelfdoding, dat strafbaar is op grond van artikel 294 lid 2 Wetboek van Strafrecht.

De Kamervragen gaan onder meer over wat de introductie van een nieuwe zelfdodingsmethode kan veroorzaken bij mensen in kwetsbare omstandigheden, hoe de activiteiten van CLW zich verhouden tot de inzet van het kabinet om het aantal suïcides omlaag te brengen, wat u vindt van de werkwijze van CLW en wat u kunt doen om mensen in een kwetsbare positie hiertegen te beschermen. Ook worden er vragen gesteld aan de minister van Justitie en Veiligheid over de strafbaarheid van de nieuwe methode en de werkwijze van CLW en of CLW als organisatie kan worden verboden.

¹ Trouw, 18 november 2025, 'Coöperatie Laatste Wil komt met nieuwe levenseindemethode'.



4. Toelichting

Directie Publieke Gezondheid

a. Draagvlak politiek

Door de Tweede Kamer zijn de afgelopen jaren al meerdere keren vragen gesteld over het propageren van zelfdodingsmethoden (o.a. het zelfdodingspoeder Middel X en de stikstofgasmethode) en de maatregelen die (kunnen) worden genomen om de toegang tot deze methoden voor suïcide tegen te gaan, o.a. door de fracties van VVD, CDA, JA21, SGP en ChristenUnie. In zijn algemeenheid zijn fracties ter rechterzijde van de Kamer kritisch over het bieden van ruimte voor zelfdoding in eigen regie. Dit vanwege de strafbaarheid van hulp bij zelfdoding, maar ook vanwege het risico op meer suïcides (door mensen in een kwetsbare positie).

Kenmerk

4299138-1091466-PG

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

Een Motivaction-onderzoek uit 2024 laat zien dat 71% van de bevolking van mening is dat er een wet moet komen die het mogelijk maakt dat ouderen die hun leven als voltooid ervaren, hulp bij zelfdoding krijgen. Volgens dit onderzoek wordt een arts (66%) meestal als de aangewezen persoon gezien om hulp bij zelfdoding uit te voeren. Ook een gespecialiseerde levenseindebegeleider wordt veel genoemd (38%). Directe familieleden (15%) worden veel minder vaak genoemd als degenen die hulp bij zelfdoding zouden mogen uitvoeren.

c. Arbeidsmarkteffecten zorg- en welzijnsveld

N.v.t.

d. Gevolgen administratieve lasten

N.v.t.

e. Financiële en personele gevolgen VWS en uitvoeringsorganisaties

N.v.t.

f. Juridische aspecten haalbaarheid

N.v.t.

g. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

Binnen VWS: directie Publieke Gezondheid (suïcidepreventie).

Buiten VWS: ministerie van Justitie en Veiligheid, Openbaar Ministerie, Stichting 113 Zelfmoordpreventie.

h. Toezeggingen

N.v.t.

i. Fraudetoets

N.v.t.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

